

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA v právní věci

žalobce: **D.S. Leasing, a.s.**, IČ 48909238
sídlem Pražákova 1008/69, 639 00 Brno – Štýřice
právně zastoupen advokátem Mgr. Janem Brožem
sídlem Teplého 2786, 530 02 Pardubice

proti
žalovanému: **Česká obchodní inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Štěpánská 567/15, 120 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2019, č. j. ČOI
6574/19/O100/3000/18/19/HI/ŠT, sp. zn. ČOI 8173/18/3000

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce se žalobou ze dne 18. 3. 2019 doručenou zdejšímu soudu téhož dne domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 1. 2019, č. j. ČOI 6574/19/O100/3000/18/19/HI/ŠT, sp. zn. ČOI 8173/18/3000 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), změnil rozhodnutí Inspektorátu České obchodní inspekce Jihomoravského a Zlínského (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 13. 8. 2018, č. j. ČOI 101896/18/3000/R/AF (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), tak, že slova „ukládá podle ust. § 153 odst. 2 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele“ se nahrazují slovy „ukládá podle ust. § 153 odst. 2 písm. b) zákona o spotřebitelském úvěru“ a ve zbytku napadené rozhodnutí potvrdil.
2. Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta ve výši 50 000 Kč za porušení § 91 odst. 1 písm. c) a naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 153 odst. 1 písm. s) zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru, ve znění účinném v době spáchání přestupku (dále jen „zákon o spotřebitelském úvěru“), a současně byla žalobci uložena úhrada nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Obsah žaloby

3. Žalobce nejprve zrekapituloval dosavadní průběh řízení. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné, jelikož jím žalovaný popřel nejen základní principy správního trestání (zásada subsidiarity správního trestání jako takového, či zásada přiměřenosti správních trestů), ale též relevantní zákonnou normativní úpravu. Nezákonnost spočívá v tom, že v předmětném skutku žalobce s ohledem na všechny relevantní okolnosti, jež dle žalobce správní orgány náležitě nereflektovaly, nelze spatřovat materiální nebezpečnost (společenská škodlivost), tedy ani přestupek dle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“). Dále tato nezákonnost spočívá v nepřiměřeném správním trestu, jenž byl za daný skutek uložen, a to zejména vzhledem ke všem okolnostem daného případu, jež nebyly správními orgány vzaty v potaz.
4. Žalobní bod týkající se absence materiální stránky přestupku žalobce dále rozvedl o odkazy na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. Ke skutkovým okolnostem spáchaného přestupku uvedl, že se jednalo o ojedinělé pochybení zaměstnankyně, kterážto přepisovala údaje na internetové stránky. Tato skutečnost je ostatně patrná i z toho, že veškeré ostatní údaje byly uvedeny správně a u nich k individuálnímu selhání konkrétní zaměstnankyně nedošlo. Dále o tom svědčí i to, že roční procentní sazba nákladů (dále jen „RPSN“) bez pojištění je uvedena dokonce nižší, než je zákonná úroková sazba, přitom se do výše RPSN tato zákonná úroková sazba vždy zahrnuje. Jednalo se tak o přepis (chyba v psaní), což signifikantně ovlivňuje způsob spáchání. Nejdůležitější údaj, tj. celková částka splatná spotřebitelem, byl správný, což by mělo být zohledněno. V uvedeném žalobce nespátňuje ohrožení volby průměrného spotřebitele. V případě RPSN s pojištěním nebyl spotřebitel vůbec povinen uzavřít toto pojištění se žalobcem, pročez sjednání pojištění nebylo vůbec údajem relevantním pro výpočet RPSN. Jednalo se o nepovinný, zákonem nevyžadovaný údaj, nevztahuje se tak na něj povinnost dle § 91 zákona o spotřebitelském úvěru a nelze sankcionovat jeho uvedení. S ohledem na zásadu legality je nutné tento

postup správních orgánů odmítnout. Žalobce také akcentoval způsob spáchání přestupku (zjevný a ojedinělý omyl). Smysl a účel § 91 zákona o spotřebitelském úvěru byl podle žalobce naplněn, neboť chybný byl pouze údaj týkající se RPSN, přitom jde o nepodstatný údaj. Nedošlo tak k porušení či ohrožení zájmu chráněného zákonem. Navíc v relevantním období nedošlo ani k poskytnutí takového typu spotřebitelského úvěru, tedy zjevně nedošlo ke zmatení žádného spotřebitele. Žalovaný svůj závěr o hypotetickém zmatení nějakého spotřebitele staví na nepodložených hypotézách a ryzích spekulacích. Správní orgány dostatečně nevzaly v potaz ani činnost žalobce, jelikož spotřebitelské úvěry tvoří naprosto zanedbatelnou část jeho činnosti. Jeho zákazníci u spotřebitelských úvěrů jsou přitom zásadně zaměstnanci obchodních partnerů žalobce.

5. Nepřiměřenost správního trestu žalobce spadá v tom, že v jeho případě byly dány konkrétní důvody pro postup dle § 43 přestupkového zákona, tj. upuštění od uložení správního trestu, avšak správní orgány tyto důvody nereflektovaly. Závažnost jednání žalobce je typově velmi nízká (zjevný omyl v psaní), nedošlo k ohrožení zákonem chráněného zájmu a ani k žádnému prokázanému následku (v mezidobí nebyla uzavřena žádná smlouva o takovém spotřebitelském úvěru). Navíc je nutné zohlednit též činnost žalobce a jeho osobu. V případě žalobce je proto naplněno důvodné očekávání, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě pachatele. Tím, že správní orgány nepřistoupily k upuštění od uložení správního trestu a tento uložily, byla porušena mj. i zásada subsidiarity trestní represe a nezohledněna skutečnost, že správní právo trestní je třeba vnímat jako ultima ratio. I pokud by snad důvod pro upuštění od správního trestu dán nebyl, je uložený správní trest pokuty nepřiměřeně přísný a neodpovídá zákonným kritériím pro určení druhu a výměry správního trestu. S provedeným hodnocením zjištěných skutečností ze strany správních orgánů nesouhlasí. Způsob spáchání daného přestupku je jednoznačně polehčující okolností ve prospěch žalobce. Současně závažnost a povaha taktéž svědčí ve prospěch žalobce, ač tak hodnocena rozhodně nebyla. Ve své argumentaci přitom zopakoval již dříve uvedené argumenty. Vzhledem k uvedenému navrhl pro případ, že soud napadené rozhodnutí nezruší a nepřistoupí ani k upuštění od uložení správního trestu, aby využil svého moderačního práva a nepřiměřeně přísný správní trest přiměřeně snížil.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný se k podané žalobě vyjádřil podáním ze dne 29. 4. 2019. V napadeném rozhodnutí se podrobně vyjádřil k námitkám žalobce podobným těm, které uvádí v žalobě. Řádně odůvodnil naplnění materiální stránky přestupku a nebylo poukázáno pouze na obecnou, typovou závažnost daného jednání. V důsledku nesprávných informací mohl spotřebitel posoudit výhodnost a vhodnost žalobcem poskytovaných úvěrů jinak, než by učinil, pokud by měl správné informace o RPSN. K argumentaci žalobce stran nesprávného údaje o RPSN bez pojištění poukázal na to, že tím spíše mohla být tato chyba zjištěna žalobcem, např. při kontrole zveřejňovaného textu. K chybě v psaní jistě může dojít, žalobce by však měl mít nastaveny takové mechanismy, aby k obdobným chybám nedocházelo. Žalovaný se také vypořádal s otázkou povinnosti uvedení RPSN s pojištěním nebo bez něj. Odpovědnost za předmětný přestupek je objektivní odpovědností, správní orgán se proto nemusí zabývat mírou zavinění. Daný přestupek je přestupkem ohrožovacím, nemusí proto dojít k poškození právem chráněného zájmu, ale postačuje pouze jeho ohrožení, k němuž přitom došlo. Výše uložené pokuty byla řádně odůvodněna a nebyly dány důvody pro upuštění od potrestání, neboť samotné projednání věci by

nepostačovalo k nápravě, a to i navzdory existence řady polehčujících okolností. Žalovaný je přesvědčen o přiměřenosti uložené pokuty. Z uvedených důvodů navrhl podanou žalobu zamítnout.

IV. Replika žalobce

7. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou ze dne 9. 7. 2019, v níž se vyjádřil k tvrzením žalovaného, nicméně obsahově zopakoval svá tvrzení obsažená již v žalobním návrhu.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě dle ustanovení § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) osobou k tomu oprávněnou dle ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. a jde o žalobu přípustnou ve smyslu ustanovení § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.
9. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s. ř. s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**. O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících dle § 51 s. ř. s.
10. Podstatou sporu v projednávané věci je otázka, zda v případě žalobce byla naplněna materiální stránka předmětného přestupku. V případě, že tomu tak bylo, je předmětem sporu otázka naplnění podmínek pro upuštění od uložení správního trestu, případně přiměřenost uložené pokuty.
11. Podle § 153 odst. 1 písm. s) zákona o spotřebitelském úvěru se ten, kdo je oprávněn poskytovat nebo zprostředkovávat spotřebitelský úvěr, dopustí přestupku tím, že nezajistí, aby jeho reklama obsahovala údaje podle § 91. Za uvedený přestupek lze podle druhého odstavce písm. b) tohoto ustanovení uložit pokutu do 10 000 000 Kč.
12. Dle § 91 odst. 1 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru platí, že jestliže je nabízen spotřebitelský úvěr nebo jeho zprostředkování reklamou, jejíž součástí je jakýkoliv číselný údaj o jeho nákladech, musí reklama obsahovat roční procentní sazbu nákladů, která musí být uvedena alespoň stejně zřetelně jako jakákoli informace o zápůjční úrokové sazbě. Tato informace se přitom uvádí formou reprezentativního příkladu ve smyslu druhého odstavce téhož ustanovení.
13. Jak vyplývá ze správního spisu, žalobce se daného přestupku dopustil tím, že v reklamě umístěné dne 17. 1. 2018 na internetových stránkách www.dsleasing.cz/obcane/spotrebitelsky-uver, jejíž součástí byly číselné údaje o nákladech úvěru (zápůjční úroková sazba, výše řádné splátky, celková splatná částka), uvedl v reprezentativním příkladu nepravdivou informaci o roční procentní sazbě nákladů, když v příkladu úvěru v celkové výši 149.900 Kč, úročeného pevnou úrokovou sazbou ve výši 7,045 % p.a., splatného 36 měsíčními splátkami ve výši 5 547 Kč, tvořenými splátkou jistiny, úrokem a poplatkem za pojištění (platbou pojistného), uváděl údaje o hodnotě RPSN ve výši 11,480 % (hodnota RPSN včetně pojistného) a ve výši 6,860 % (hodnota RPSN bez pojištění, přičemž skutečná hodnota RPSN u úvěru s výše uvedenými parametry činí 21,57 % (včetně pojistného) a 7,28 % (bez započítání pojistného do splátky).

14. Žalobce jako jeden ze dvou žalobních bodů uvádí absenci materiální stránky, k čemuž upozorňuje zejména na ojedinělost postihovaného pochybení, nadto vzniklého chybou zaměstnankyně při přepisu údajů na internetové stránky. Dále připomíná povahu činnosti žalobce a svých spotřebitelů, jakož i namítá absenci povinnosti uvádět RPSN s pojištěním.
15. Jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za delikt, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak deliktu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45). K této problematice se vyjádřil Nejvyšší správní soud již několikrát. Například v rozsudku ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015-31 Nejvyšší správní soud uvedl, že: *„Materiální znak ohrožovacího správního deliktu spočívající ve společenské škodlivosti je naplněn již samotným vytvořením potenciálně nebezpečné situace, aniž by muselo dojít ke konkrétním škodlivým důsledkům. Součástí skutkové podstaty ohrožovacích deliktů totiž není následek v po době zasažení do zákonem chráněných zájmů, nýbrž postačí pouhé jejich ohrožení.“*
16. Materiální stránka přestupku tak spočívá v ohrožení či porušení zájmu chráněného zákonem a odvíjí se tedy od cíle příslušné zákonné normy a jeho naplnění či nenaplnění v souvislosti s deliktním jednáním. Cílem informace o RPSN je informovat spotřebitele o ceně spotřebitelského úvěru, kterou by bylo možné objektivně porovnat se spotřebitelskými úvěry jiných poskytovatelů již v okamžiku, kdy daný spotřebitel zvažuje možnost uzavření spotřebitelského úvěru.
17. Pro naplnění materiální stránky daného přestupku postačuje ohrožení zákonem chráněného zájmu. Není nezbytně nutné, aby byl konkrétní spotřebitel jednáním žalobce přímo poškozen. Stačí potencialita takového poškození v souvislosti s jednáním žalobce. Jelikož spotřebitelé nebyli v reprezentativním příkladu žalobce zákonným způsobem informováni o výši RPSN, mohlo kupříkladu alespoň potenciálně dojít k tomu, že by spotřebiteli byla jiná nabídka spotřebitelského úvěru vyhodnocena jako nevýhodná, ačkoliv by v porovnání s předmětnou nabídkou, za situace zveřejnění správné výše RPSN, byla výhodnější. Toto je jedna z možných situací, před kterou spotřebitele chrání předmětná právní úprava. Lze také odkázat na názor prvostupňového orgánu vyjádřený na s. 10 prvostupňového rozhodnutí: *„Následkem přestupku uvedeného ve výroku tohoto rozhodnutí byla zkreslena představa spotřebitelů o skutečné nákladnosti spotřebitelských úvěrů nabízených obviněnou ve fázi před uzavřením smlouvy. Tím byla ztížena jejich možnost porovnat jednotlivé nabízené varianty spotřebitelských úvěrů nabízených obviněnou mezi sebou navzájem nebo s úvěrovými produkty jiných poskytovatelů.“* Zájem chráněný příslušnými ustanoveními byl tedy zjevně jednáním žalobce ohrožen.
18. Pokud se žalobce snaží argumentovat ojedinělostí postihovaného jednání, soud poukazuje na skutečnost, že k danému pochybení došlo (výše RPSN s pojištěním a bez pojištění byla uvedena chybně, což žalobce nerozporuje), přičemž tato ojedinělost byla zohledněna při rozhodování o výměře trestu. To, že se jednalo o ojedinělé pochybení, přitom podporuje i skutečnost, že žalobce nebyl doposud za porušení zákona o spotřebitelském úvěru trestán. Nicméně ani to nemá vliv na závěr, že se žalobce spáchání uvedeného přestupku dopustil. Tento má přitom povahu ohrožovacího deliktu, nemusí tak přímo dojít k poškození určitého spotřebitele, nýbrž již samotné ohrožení zákonem chráněného zájmu (ochrana spotřebitelů při uzavírání spotřebitelských úvěrů a možnost porovnání jednotlivých nabízených úvěrů od různých poskytovatelů) zakládá spáchání daného přestupku. Povaha daného přestupku jako ohrožovacího je zásadní při posouzení žalobcem tvrzených skutečností stran skutečného počtu uzavřených spotřebitelských úvěrů, neboť právě

s ohledem na charakter tohoto přestupku počet uzavřených smluv nemůže mít vliv na závěr o naplnění materiální stránky předmětného správního deliktu. Shodné závěry platí také pro tvrzení ohledně jeho zákazníků, kteří u žalobce spotřebitelské úvěry sjednávají, jakož i pro tvrzení o činnosti žalobce (spotřebitelské úvěry tvoří zanedbatelnou část jeho činnosti). Ostatně charakter činnosti žalobce správní orgány zohlednily při rozhodování o výši pokuty, která mu za předmětný přestupek byla stanovena.

19. Není pravdou, že v případě RPSN jde o nepodstatný údaj, k čemuž zdejší soud odkazuje na důvodovou zprávu k § 133 a 134 zákona o spotřebitelském úvěru (tato dvě ustanovení upravují právě RPSN), dle níž „*člilem právní úpravy je vytvoření fungujícího vnitřního trhu a zajištění vysokého stupně ochrany spotřebitelů v celém Společenství, což vyžaduje zajistit srovnatelnost informací týkajících se RPSN v rámci celého Společenství. RPSN je možno považovat za jeden z nejpodstatnějších institutů sloužících k orientaci na úvěrovém trhu. RPSN vyjadřuje hodnotu všech závazků (čerpání, plateb a poplatků) budoucích nebo stávajících, dohodnutých mezi věřitelem a spotřebitelem. Vypočítává se podle matematického vzorce uvedeného v příloze č. 1. Jednou z položek, které se započítávají do RPSN, jsou náklady na vedení účtu zaznamenávajícího platební transakce a čerpání. Jedná se však jen o bezpodmínečně nutné náklady na vedení účtu. Předmětné ustanovení jednoznačně vymezuje, jaké náklady lze a jaké nelze zahrnout, a jaké se použijí pro účely výpočtu. Při výpočtu se předpokládá, že smlouva zůstane platná po smluvenou dobu a že bude jak ze strany věřitele, tak ze strany spotřebitele plněna řádně a včas. Rovněž tak se předpokládá, že zápůjční úroková sazba a další poplatky zůstanou pevné ve vztahu k původní úrovni a budou se uplatňovat až do konce platnosti úvěrové smlouvy.*“
20. Žalobce namítá rovněž absenci povinnosti uzavřít požadované pojištění právě se žalobcem, pročť sjednání pojištění nebylo vůbec údajem relevantním pro výpočet RPSN, v důsledku čehož se tak jednalo o nepovinný, zákonem nevyžadovaný údaj. Nelze proto sankcionovat jeho nesprávné uvedení. Avšak s tímto tvrzením žalobce se krajský soud neztotožnil, jelikož ze správního spisu plyne, že pojištění bylo k danému spotřebitelskému úvěru povinné, byť nemuselo být uzavřeno rovněž se žalobcem. Za situace, kdy spotřebitelé mohli využít nabídky sjednání tohoto pojištění se žalobcem, pokládá soud ve shodě se správními orgány postup žalobce za správný, uváděl-li údaj o RPSN s pojištěním i bez tohoto pojištění. Současně pak je nezbytné, aby údaj s pojištěním i bez tohoto pojištění byl v dané reklamě uveden správně, nikoliv chybně, čehož se žalobce právě dopustil. Soud proto nesouhlasí s konstatováním žalobce, že se jednalo o nepovinný či zákonem nevyžadovaný údaj, nedošlo tak k porušení zásady legality, jak se domnívá žalobce.
21. Na základě uvedených skutečností proto krajský soud shledal námitku nenaplnění materiální stránky přestupku za nedůvodnou.
22. V případě námítky nepřiměřeného správního trestu žalobce předně namítal naplnění podmínek pro upuštění od uložení správního trestu dle § 43 přestupkového zákona.
23. Na projednávání případ by mohl dopadat odst. 2 tohoto ustanovení, dle něhož od uložení správního trestu lze též upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě.
24. Krajský soud však nesouhlasí s názorem žalobce, že závažnost jeho jednání je typově velmi nízká, neboť se jedná o ohrožovací přestupek, u něhož není rozhodné, zda v důsledku vytýkaného jednání žalobce byl některý spotřebitel skutečně poškozen. Jak soud uvedl výše,

v daném jednání žalobce spatřil ohrožení zákonem chráněného zájmu, na což nemá vliv to, zda došlo k ovlivnění určitého spotřebitele (k tomu se soud ostatně již vyjádřil výše). Soud žalobci nepřisvědčil ani v tom, že je u něj naplněno důvodné očekávání, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě pachatele. Naopak v tomto směru souhlasí se správními orgány, které přistoupily k potrestání žalobce za daný přestupek. Na základě uvedených skutečností není správně ani tvrzení žalobce o porušení zásady subsidiarity trestní represe, resp. vnímání správního práva jako ultima ratio, neboť v předmětné věci byly dány důvody pro potrestání žalobce jako pachatele přestupku dle § 153 odst. 1 písm. s) zákona o spotřebitelském úvěru.

25. Dále žalobce považuje pokutu ve výši 50 000 Kč za nepřiměřeně přísnou a neodpovídající kritériím pro určení druhu a výměry správního trestu.
26. Soud k této námitce předně připomíná, že za přestupek dle § 153 odst. 1 písm. s) zákona o spotřebitelském úvěru lze uložit pokutu až do výše 10 000 000 Kč. Žalobci uložená výše 50 000 Kč tak představuje 0,5 % této zákonné sazby.
27. K ukládání pokut se vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 13. 12. 2007, č. j. 3 As 32/2007-48, tak, že *„[u]kládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon vymezuje. Správní orgán přitom dbá na přiměřenost sankce z hlediska jejího účelu. Pro správné a spravedlivé ukládání sankce je významné dodržování principu zákonnosti trestání a principu individualizace sankce. Zásada zákonnosti trestání spočívá v tom, že se správní orgán musí důsledně řídit pravidly pro ukládání sankcí, která jsou obsažena v obecné i zvláštní části přestupkového zákona. Zásada individualizace sankce pak ukládá, aby druh, kombinace a intenzita sankcí odpovídaly všem okolnostem a zvláštnostem konkrétního případu. Správní orgán je proto povinen zabývat se jednotlivými kritérii pro stanovení sankce, opatřit si za tím účelem potřebné důkazní prostředky, provést jimi důkazy, vyvodit z těchto důkazů skutkovou a právní zjištění a poté správním uvážením, nicméně při respektování smyslu a účelu zákona a v souladu s pravidly logického usuzování, dospět k rozhodnutí o druhu a výměře sankce. Vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby správní uvážení bylo přezkoumatelné soudem a současně i srozumitelné účastníkům řízení, musí pak být tento postup objasněn v odůvodnění rozhodnutí.“* Z judikatury Nejvyššího správního soudu tak vyplývá, že při posuzování výše pokuty musí správní orgán vycházet ze základních principů zákonnosti a individualizace sankce. Dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010-97, publ. pod č. 2209/2011 Sb. NSS, vyplývá, že *„[m]ezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost správního deliktu, význam chráněného zájmu, který byl správním deliktem dotčen, způsob spáchání správního deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán.“*
28. Správní uvážení nemá vykazovat znaky libovůle, musí být řádně odůvodněno a výstup uplatněné diskreční pravomoci správního orgánu musí být v kontextu a ve vztahu logického vyplývání se skutkovými okolnostmi, které daný případ individualizují. To ostatně vyplývá rovněž z ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu, dle něhož správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Správní orgán má přitom povinnost přezkoumat a vyhodnotit relevanci důkazů a argumentů předložených žadatelem. Z toho plyne, že každé správní uvážení má své meze. A úkolem správního soudu je zkoumat nejen to, jestli je

správní orgán nezneužil, ale i to, zda meze správního uvážení nepřekročil. Správní uvážení je vždy limitováno principy vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky a v případě projednávané věci je limitováno stanovenou zákonnou hranicí. V projednávané věci takové překročení či porušení mezí správního uvážení při ukládání předmětné pokuty zdejší soud neshledal.

29. Projevem individualizace v projednávané věci je zhodnocení a započítání jak polehčujících, tak přitěžujících okolností, které správní orgány do napadeného a prvostupňového rozhodnutí zahrnuly. Správními orgány byly zhodnoceny skutečnosti a okolnosti projednávaného případu. Z napadeného a prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že správní orgány posuzovaly dopad jednání žalobce a z uložené pokuty je zřejmé, že zhodnotily veškeré okolnosti daného případu.
30. Uloženou pokutu soud nepovažuje ani s ohledem na konkrétní okolnosti případu za nepřiměřenou. Již prvostupňový orgán ve svém rozhodnutí hodnotil polehčující a přitěžující okolnosti, které zohlednil při výměře pokuty uložené žalobci. V neprospěch žalobce hodnotil rozdíl mezi jím uváděnou výší RPSN s pojištěním ve srovnání se skutečnou hodnotou RPSN s pojištěním, která činila téměř o polovinu víc. Způsob spáchání přestupku prvostupňový orgán nehodnotil ani ve prospěch, ani v neprospěch žalobce, jelikož žalobce tento přestupek spáchal z nedbalosti, nejednalo se o systémové pochybení, naproti tomu však bylo možné spáchání přestupku předejít zběžnou kontrolou údajů uvedených na internetových stránkách žalobce. Ve prospěch žalobce byla hodnocena řádná spolupráce s prvostupňovým orgánem, jeho vstřícný postup, čímž dopomohl rychlému, efektivnímu a hospodárnému provedení kontroly. Dále byla jako polehčující okolnost hodnocena skutečnost, že žalobce nebyl doposud postihován pro porušení právních povinností stanovených zákonem o spotřebitelském úvěru, stejně jako poskytování spotřebitelských úvěrů žalobcem jako jeho okrajové činnosti k hlavní podnikatelské činnosti (poskytování úvěrů a leasingových služeb podnikatelům), v důsledku čehož mělo postihované jednání dosah na menší počet spotřebitelů, než by mělo obdobné jednání osoby, pro kterou by bylo poskytování spotřebitelských úvěrů hlavní činností. Při shrnutí důvodů pro udělení pokuty ve výši 50 000 Kč prvostupňový orgán uvedl, že pokuta byla uložena na spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí, na druhou stranu v takové výši, aby byla znatelná v majetkové sféře žalobce s cílem přimět jej učinit opatření zabráňující opětovnému spáchání tohoto přestupku. Daná pokuta tak v sobě nese preventivní i represivní prvek. Žalovaný k dané úvaze konstatoval přiměřenost uložené pokuty, její výši shledal za odpovídající okolnostem případu a splňující represivní i preventivní účinky.
31. Soud se s hodnocením správních orgánů ztotožnil, a to včetně hodnocení způsobu spáchání postihovaného jednání, které je podle žalobce jednoznačně polehčující okolností. Zdejší soud nicméně připomíná skutečnost, že žalobce měl možnost tomuto jednání zabránit, pokud by byla zkontrolována informace uvedená na webových stránkách. Ani závažnost či povahu jednání nepovažuje soud ve shodě se správními orgány za okolnost ve prospěch žalobce, k čemuž poukazuje na své úvahy stran povahy předmětného přestupku jako ohrožovacího deliktu. Správní orgány se ve svých rozhodnutích patřičně zabývaly otázkou přiměřenosti uložené pokuty a postupovaly v souladu s výše citovanou judikaturou k otázce ukládání správních trestů. Soud má za to, že stanovená pokuta odpovídá zákonným kritériím pro určení druhu a výměry správního trestu.
32. Konečně žalobce žádal moderaci uložené pokuty ze strany zdejšího soudu.

33. Podle § 78 odst. 2 s. ř. s. rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.
34. Na základě skutečností uvedených výše však krajský soud neshledal uloženou pokutu ve zjevně nepřiměřené výši dle citovaného zákonného ustanovení, v důsledku čehož nepřistoupil k moderaci uložené pokuty ve výši 50 000 Kč.

VI. Shrnutí a náklady řízení

35. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
36. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015 č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 16. února 2021

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu